

Fordítsa le az alábbi szöveget magyarra szótár segítségével! (50 pont)

Mire nevelte apja a gyermek Horatiust?

„Sapiens, vitatu, quidque petitu
sit melius, causas reddet tibi; mi satis est, si
traditum ab antiquis morem servare, tuamque,
dum custodis eges, vitam famamque tueri
incolumem possum; simulac duraverit aetas
membra animumque tuum, nabis sine cortice.” Sic me
formabat¹ puerum dictis, et sive iubebat,
ut facerem quid: „Habes auctorem, quo facias hoc” –
unum ex iudicibus selectis² obiciebat, –
sive vetabat: „An hoc inhonestum et inutile factu,
necne sit, addubites, flagret rumore malo cum
hic atque ille?” Avidos vicinum funus ut aegros
exanimat mortisque metu sibi parcere cogit,
sic teneros animos aliena opprobria saepe
absterrent vitiis. Ex hoc ego sanus ab illis,
perniciem quaecumque ferunt, mediocribus, et quis
ignoscas, vitiis teneor. Fortassis et istinc
largiter abstulerit longa aetas, liber amicus,
consilium proprium.

¹ Alanyként odaértendő: *pater meus*.

² *iudex selectus*: esküdtbíró

Fordítsa le az alábbi mondatokat latinra szótár segítségével! (50 pont)

1. Aeneas Trója elpusztítása után Itáliába érkezett, és helyet keresett a város alapítására.
2. Ó, ha visszaadná nekem Jupiter az elmúlt éveket!
3. Az ifjak lelkét elfogta a vágy, hogy kérdezősködjének az után, közülük kire fog szállni a római királyság.
4. Az az asszony még a követ is kényszeríteni tudja arra, hogy szeresse őt.
5. Jól tetted, hogy a tudományt az élvezeteknek elé helyezed.